

LÀM THẾ NÀO ĐỂ VỀ ĐÍCH SỚM NHẤT

ThS. Đoàn Văn Duẩn-Bộ môn Xây dựng

Được chia sẻ kinh nghiệm bản thân về việc làm nghiên cứu sinh tiến sĩ, điều đầu tiên tôi xin phép nói rằng: Thật vinh dự và tự hào khi tôi được trường Đại học Dân lập Hải Phòng tuyển dụng và trở thành một giảng viên cơ hữu của trường năm 2000, được nhà trường cấp kinh phí cho đi học cao học khóa 2004-2007, làm nghiên cứu sinh khóa 2008-2012 tại trường Đại học Kiến trúc Hà nội. Vì vậy, tôi xin được cảm ơn Ban lãnh đạo nhà trường, cảm ơn GS. Trần Hữu Nghị đã cho phép và tạo điều kiện cho tôi học tập nghiên cứu trong suốt thời gian vừa qua.

Qua bản tham luận này tôi xin trình bày chút ít kinh nghiệm của mình về vấn đề “làm thế nào để làm nghiên cứu sinh có hiệu quả và đạt tiến độ theo kế hoạch” mà tôi đã trải nghiệm.

1. Tìm thầy hướng dẫn khoa học và lựa chọn đề tài nghiên cứu

- Tìm thầy hướng dẫn khoa học

Tôi học cao học Chuyên ngành Xây dựng Dân dụng và Công nghiệp khóa (2004-2007) tại trường Đại học Kiến trúc Hà nội, là người đi học cao học muộn nhất trong số những giảng viên cùng chuyên ngành đào tạo với tôi thuộc Bộ môn xây dựng. Chính vì vậy, tôi luôn nung nấu một ý nghĩ trong đầu là làm thế nào mình có thể về đích sớm nhất. Xuất phát từ suy nghĩ như vậy, tôi đã tự vạch ra con đường và kế hoạch học tập cho mình ngay từ khi bắt đầu đi học cao học. Tháng 12/2006 tôi phải đăng ký đề tài và Thầy hướng dẫn luận văn Thạc sỹ thì trước đó một học kỳ (tháng 6/2006) tôi đã chọn được Thầy hướng dẫn bằng cách tìm hiểu và đi xem bảo vệ luận văn thạc sỹ khóa (2003-2006) tại hội đồng (Sức bền vật liệu – cơ học kết cấu) vì tôi đang dạy môn cơ học kết cấu. Thầy giáo mà tôi lựa chọn để hướng dẫn luận văn Thạc sỹ là PGS. TS. Nguyễn Phương Thành – trường Đại học Kiến trúc Hà nội là người được GS. TSKH. NGƯT. Hà Huy Cương (là Thầy hướng dẫn Tiến sỹ cho tôi bây giờ) hướng dẫn và bảo vệ thành công luận án Tiến sỹ kỹ thuật bằng phương pháp nguyên lý cực trị Gauss do thầy đề xuất (phương pháp này dùng để giải các bài toán cơ học vật rắn biến dạng nói riêng và cơ học môi trường liên tục nói chung). Thông qua Thầy Thành tôi đã được gặp Thầy Cương và kể từ đó tôi luôn làm

việc và học hỏi cả hai Thầy. Đến đây coi như đã xong một việc quan trọng nhất là lựa chọn được Thầy hướng dẫn.

- **Lựa chọn đề tài luận văn Thạc sỹ cũng là đề tài Luận án Tiến sỹ sau này**

Với mục đích là chọn đề tài nào cho luận văn Thạc sỹ để có thể phát triển được thành đề tài tiến sỹ sau này. Điều này thực sự là rất khó khăn mặc dù Thầy đã có phương pháp mới. Đến ngày phải đăng ký đề tài và Thầy hướng dẫn (12/2006) rồi nhưng hai Thầy và tôi vẫn chưa chọn được đề tài, cuối cùng do thời gian đã hết nên đành chọn một đề tài là: Phương pháp nguyên lý cực trị Gauss đối với các bài toán ổn định công trình (thực sự khi đó cũng không chắc chắn có giải được không).

Sau 4 tháng tích cực làm việc và với việc áp dụng phương pháp của thầy vào bài toán ổn định công trình. Thật may mắn bước đầu tôi đã tìm thấy kết quả đầu tiên nhưng còn sai số nhiều so với các phương pháp khác. Đó là tín hiệu đáng mừng đầu tiên và cũng là động lực lớn để tôi có niềm tin cho hướng nghiên cứu của mình. Sau đó với sự trợ giúp của thầy tôi đã xây dựng và giải được một bài toán ổn định của thanh. Trên cơ sở đó tôi xây dựng và giải nhiều bài toán ổn định của thanh và hệ thanh có các điều kiện biên khác nhau, sau đó hoàn thiện và bảo vệ luận văn thạc sỹ thành công vào tháng 6/2007.

2. Một số kinh nghiệm trong quá trình thực hiện đề tài Tiến sỹ.

- Sau khi đã lựa chọn được đề tài nghiên cứu (phát triển từ đề tài thạc sỹ) và hai Thầy hướng dẫn là GS. TSKH. NGUYỄN. HÀ HUY CƯƠNG và PGS. TS. NGUYỄN PHƯƠNG THÀNH, tôi khẩn trương triển khai việc thu thập thêm tài liệu tham khảo, thăm dò khảo sát và phân tích số liệu,....

- Bởi đặc thù của việc làm nghiên cứu sinh là tự do không ai quản lý, không phải đến trường nên tôi luôn tự giác cao và tự đặt ra kế hoạch nghiên cứu dựa vào thời gian cho phép theo quy định. Tôi luôn bám sát kế hoạch đã đặt ra để nghiêm túc thực hiện.

- Tôi thường xuyên nghiên cứu vào các buổi tối và mỗi tuần tôi lên Hà nội gặp thầy hai ngày.

- Tôi luôn bám sát, học hỏi Thầy giáo hướng dẫn nhiều nhất có thể, tôi luôn chủ động đặt ra những câu hỏi có liên quan đến nội dung đề tài đối với Thầy hướng dẫn để được giải đáp.

- Thầy giáo hướng dẫn thường là rất bận và hướng dẫn nhiều nghiên cứu sinh một lúc nên tôi xin phép thầy dành cho một hoặc hai ngày (nếu được) cụ thể nào đó trong

tuần để được hỏi và được giải đáp các thắc mắc xung quanh kết quả mình làm được, cuối buổi tôi luôn nhắc thầy giao nhiệm vụ cho mình phải làm gì tiếp theo trong tuần tới. Khi được Thầy giao tôi luôn cố gắng hoàn thành nhiệm vụ, nếu khó quá không thể hoàn thành được tôi cũng thành khẩn báo cáo để được hướng dẫn thêm một cách kịp thời. Cứ liên tục như vậy cho đến khi hoàn thành luận án.

- Tôi luôn làm việc một cách hết sức nghiêm túc với tinh thần cầu tiến để được Thầy giáo hướng dẫn quý mến và quan tâm hơn từ đó tôi học hỏi được ở thầy nhiều hơn. Tuần nào bất khả kháng mà tôi không gặp Thầy được như đã hẹn thì tôi gọi điện báo cáo và xin phép Thầy.

- Phần nào có thể làm nhanh được là tôi tranh thủ làm thật nhanh. Ví dụ như: Viết bài đăng báo, làm các chuyên đề và bảo vệ các chuyên đề càng nhanh càng tốt vì tôi thấy ở giai đoạn đầu này thủ tục gọn nhẹ và có thể chủ động làm theo kế hoạch của mình được, còn càng về sau thủ tục càng phức tạp và phải chờ đợi (từ giai đoạn hội thảo khoa học trở đi).

- Giai đoạn hội thảo khoa học là giai đoạn có tính chất bước ngoặt do vậy tôi mời thật nhiều các nhà khoa học đầu ngành trong lĩnh vực mình nghiên cứu tham dự hội thảo. Qua đó tôi nhận được nhiều ý kiến đóng góp quý báu để sớm hoàn thành luận án. Tôi thấy để cho nhiều nhà khoa học biết được vấn đề mình nghiên cứu là gì thì các bước sau hết sức thuận lợi.

- Giai đoạn bảo vệ luận án cấp cơ sở là quan trọng nhất nên sau khi hội thảo khoa học xong tôi tranh thủ giải trình các câu hỏi của các nhà khoa học tham dự hội thảo và tiến hành hoàn thiện luận án và hoàn tất hồ sơ để nhà trường mời người phản biện luận án cấp cơ sở.

- Từ khi bảo vệ xong cấp cơ sở đến khi bảo vệ cấp trường là thời gian phải chờ đợi rất lâu, khoảng (từ 6 đến 8 tháng) bởi vì khi đó phải chờ phản biện kín xong và đồng ý thì mới được làm các thủ tục tiếp theo.

Trên đây là một số ý kiến tham luận của tôi về vấn đề làm Tiến sỹ. Tôi hiểu rằng việc làm Tiến sỹ đối với mỗi trường khác nhau, đối với mỗi Thầy hướng dẫn khác nhau, đối với từng nghiên cứu sinh cũng khác nhau nên mỗi nghiên cứu sinh cần linh hoạt trong cách nghiên cứu của mình để cho phù hợp với hoàn cảnh và từng lĩnh vực nghiên cứu.

Với chút ít kinh nghiệm của mình tôi mạnh dạn chia sẻ cùng bạn bè đồng nghiệp và hy vọng rằng nó có thể góp một phần nhỏ bé vào việc đẩy nhanh tiến độ hoàn thành luận án của các bạn.

Qua đây tôi cũng xin gửi lời cảm ơn sâu sắc nhất tới GS. TS. NGUYỄN. Trần Hữu Nghị - Chủ tịch hội đồng sáng lập – Hiệu trưởng trường Đại học Dân lập Hải Phòng - nhà khoa học chân chính, nhà quản trị tài ba đồng thời cũng là người thuyền trưởng huyền thoại đã chèo lái con thuyền Đại học Dân lập Hải Phòng vượt qua muôn vàn con sóng giữ để cho chúng tôi có một công việc ổn định và một môi trường làm việc lành mạnh để yên tâm nghiên cứu khoa học và hoàn thành sớm luận án Tiến sỹ của mình.

Cuối cùng, không biết nói gì hơn xin kính chúc quý vị đại biểu, các vị khách quý cùng toàn thể cán bộ giảng viên nhà trường sức khỏe, hạnh phúc và thành đạt. Chúc các nghiên cứu sinh sớm hoàn thành luận án của mình.